

**RIIGIHANGEDE
VAIDLUSTUSKOMISJON**

OTSUS

Vaidlustusasja number	185-24/280554
Otsuse kuupäev	18.10.2024
Vaidlustuskomisjoni liige	Taivo Kivistik
Vaidlustus	Finest AS-i vaidlustus Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse riigihankes „Visit Estonia turismiinfosüsteemi arendus-, hooldus- ja majutusteenus“ (viitenumber 280554) ühispakkujate Krabu Grupp OÜ ja Catapult Labs OÜ pakkumuse edukaks tunnistamise otsusele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Finest AS, esindaja Jan Urva Hankija, Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus, esindaja Siret Suurväli Kolmas isik, ühispakkujad Krabu Grupp OÜ ja Catapult Labs OÜ, esindaja Kati Krabu
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p-i 4 ja § 198 lg-de 3 ja 8 alusel

1. Jätta rahuldamata Finest AS-i vaidlustus Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse riigihankes „Visit Estonia turismiinfosüsteemi arendus-, hooldus- ja majutusteenus“ (viitenumber 280554).
2. Jätta Finest AS-i poolt vaidlustusmenetluses kantud kulud tema enda kanda.

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg 10 päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 12.06.2024. a avaldas Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus (edaspidi ka Hankija) avatud hankemenetlusega riigihanke „Visit Estonia turismiinfosüsteemi arendus-, hooldus- ja majutusteenus“ (viitenumber 280554) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks teised riigihanke alusdokumendid (edaspidi koos nimetatult RHAD), sh Hanke alusdokument (edaspidi AD) ja Hindamiskriteeriumid ja hinnatavad näitajad (edaspidi Hindamiskriteeriumid).

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks, 16.08.2024. a, esitasid pakkumuse 5 pakkujat, sh Finest AS¹ ning ühispakkujad Krabu Grupp OÜ ja Catapult Labs OÜ.

2. 18.09.2024 otsusega nr 1-10/24/3246 tunnistas Hankija muuhulgas edukaks ühispakkujate Krabu Grupp OÜ ja Catapult Labs OÜ pakkumuse.

---

¹ Pakkumuse esitanud Finestmedia AS muutis alates 19.09.2024. a oma ärinime Finest AS-iks.

3. 24.09.2024. a laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Finest AS-i (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsusele tunnistade edukaks ühispakkujate Krabu Grupp OÜ ja Catapult Labs OÜ (edaspidi ka Kolmas isik) pakkumus.

4. Kooskõlas riigihangete seaduse (edaspidi RHS) § 195 lg-ga 2 ja § 196 lg-dega 1 ja 3 teatas vaidlustuskomisjon 30.09.2024 kirjaga nr 12.2-10/185 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 03.10.2024 ja neile vastamiseks 08.10.2024. Vaidlustuskomisjoni poolt määratud tähtpäevadeks seisukohti ei esitatud.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **Finest AS-i**, vaidlustuses põhjendatakse taotlust alljärgnevalt.

5.1. Pakkujad pidid pakkumuses esitama muuhulgas proovitöö, mille nõuded on toodud AD lisas 1b. Pakkumuse hindamistingimused olid toodud AD p-is 5.7. Kokku oli võimalik proovitöö eest saada kuni 50 hindepunkti, mis jagunesid kahe hindamiskriteeriumi vahel (30+20 punkti). Lisaks hinnati pakkumuses ühe töötunni hinda (ilma käibemaksuta), mille eest oli võimalik saada kuni 50 hindepunkti (kokku maksimaalselt 100 punkti).

5.2. 19.09.2024. a avaldas Hankija pakkujatele pakkumuste vastavaks ja edukaks tunnistamise ning eduka pakkuja kõrvaldamata jätmise otsused. Lisaks avaldati nende otsustega koos dokument „Hankekomisjoni protokoll Finestmedia.docx“.

Nimetatud otsuste kohaselt tunnistati kõik pakkumused vastavaks ning edukaks tunnistati Kolmanda isiku pakkumus kui enim väärtuspunkte saanud pakkumus.

5.3. Kolmanda isiku pakkumus sai maksumuse eest 38.96 punkti ja kvaliteedikriteeriumide eest 45 punkti (kokku 83,96 punkti). Vaidlustaja pakkumus oli edukuselt teisel kohal ning sai maksumuse eest 32,34 punkti ja kvaliteedikriteeriumide eest 50 punkti. Kokku omistati Vaidlustaja pakkumusele seega 82,34 punkti.

5.4. Hankija on hinnanud Kolmanda isiku pakkumust vastuolus RHAD-iga. Vaidlustaja on seisukohal, et kuna Hankija on vähendanud Kolmanda isiku proovitöö eest punkte ühe hindamiskriteeriumis Mockup`de ärinõuded (edaspidi Kriteerium Mocup`de ärinõuded) kehtestatud ärinõude² kohaselt, siis oleks tulnud punkte vähendada ka vähemalt ühe teise ärinõude kohaselt. Samuti on Hankija eksinud Kolmanda isiku proovitöö hindamisel hindamiskriteeriumi Mockup`de visuaal ja kvaliteet (edaspidi Kriteerium Mockup`de visuaal ja kvaliteet) alusel.

5.5. 20.09.2024. a esitas Vaidlustaja Hankijale päringu, millele Hankija vastas 23.09.2024. a: *Veebirakenduse üldine stiil ja veebilehe vastavus disainisüsteemile on omavahel seotud, kuid neil on erinevad eesmärgid ja fookus, mida vastavalt kriteeriumitele ka hinnati. Brand Estonia ja Visit Estonia stiilinõuetele vastavuse osas hinnati, kas rakendus vastab brändi visuaalsetele nõuetele ning järgib täpselt etteantud disainisüsteemi. See tähendab, et hinnati, kas Pakkuja kasutas oma proovitöös disainisüsteemis toodud disainielemente nagu nupud, ikoonid, sisendväljad jne ning järgis CVI-d ehk kindlaid värvitoone ja fontide kombinatsioone. Visitestonia.com veebi ja kaardirakenduse kasutusloogika ja üldise stiili osas hinnati, kas kasutajakogemus on sama intuiitiivne ning stiil ühtne ja järjepidev nagu visitestonia.com veebilehel. Üldise stiili osas ei hinnatud brändi visuaalsete nõuete täitmist (selle jaoks oli hindamiseks eraldi hindamiskriteerium), vaid kas proovitöö lahenduses toodud mockup'd pakuvad samasugust visuaalset ja funktsionaalset tunnetust nagu visitestonia.com veebilehel ning kas kõik mockup'd järgivad sarnast loogikat ja stiili, pakkudes kasutajatele järjepidevat kogemust nii nagu visitestonia.com veebilehel olles.*

Selle alusel oli Hankijal võimalik aru saada, kas Pakkuja on visitestonia.com veebikeskkonnaga tutvunud ja proovitöö jaoks olulisemad punktid läbi töötanud ega pakkunud lahendust, mis erineb täielikult visitestonia.com veebilehest või selle

---

² Vaidlustaja ja Hankija on oma menetlusdokumentides nimetanud RHAD-is kehtestatud hindamiskriteeriumide alajaotusi erinevalt ning kohati üksteisega vastuolus olevalt. Alljärgnevalt on hindamiskriteeriumide alajaotised ja liigendus ühtlustatud lähtudes AD p-ist 5.7.

kasutusloogikast.

Kahte aspekti hinnati eraldi, sest disainisüsteemi nõuete täitmine ei pruugi otseselt mõjutada rakenduse kasutusloogikat või stiili üldiselt. Rakenduse funktsionaalsus ja loogika võivad olla suurepärased isegi siis, kui visuaalset identiteeti pole täpselt järgitud.

Vaidlustaja leiab ka Hankija täiendavatest selgitustest tulenevalt, et Hankija on hakanud RHAD-is kehtestatud hindamiskriteeriume sisustama millegagi, millest pakkujad ei olnud pakkumuse esitamisel teadlikud ning juhul kui Hankija oleks pakkumuste hindamise läbi viinud vastavalt hindamiskriteeriumidele, oleks Vaidlustajal võimalus olla edukas pakkuja.

5.6. Hankija on sätestanud AD lisa 1b nõuded pakkumuse esitatavale proovitööle ning mh sätestanud p-is 2 pakkuja ülesande:

1) luua Figma disainiprogrammi keskkonda vähemalt 4 mockup vaadet kohaldatuna mobiilivahetel visitestonia.com rattamatkateede kaardile. Pakkumus peab sisaldama veebilinki Figma disainiprogrammi vaataja õigustega;

2) kasutada mockup`de loomisel visitestonia.com kaardirakenduse UI komponente, mis on kättesaadavad Brand Estonia stiiliraamatusse loodud proovitöö projektist Figma keskkonnas;

3) pakkuja edastab Tellijale veebilinki Figma disainiprogrammi vaataja õigustega.

Hankija on proovitöö ülesandepüstituses selgelt sätestanud, et mockup`de loomisel tuleb kasutada visitestonia.com kaardirakenduse UI komponente, mis on kättesaadavad Brand Estonia stiiliraamatus.

5.7. Vaidlustaja pakkumus sai kvaliteedi hindamisel vastavalt $30 + 20 = 50$ punkti ehk maksimaalsed punktid Kriteeriumi Mockup`de ärinõuded alusel ning Kriteeriumi Mockup`de visuaal ja kvaliteet“ alusel.

Sama otsusega vähendas Hankija Kolmanda isiku pakkumusele antavaid punkte:

1) Kriteeriumi Mockup`de ärinõuded alusel, kuna Hankija hinnangul ei ole täidetud tingimus *Kõikide mockup`de puhul on järgitud Brand Estonia ja Visit Estonia stiilinõudeid*. Samas ei ole Hankija vähendanud Kolmanda isiku pakkumusele ärinõuete *Järgitud on visitestonia.com kaardirakenduse stiili ja kasutusloogikat* ja *Järgitud on visitestonia.com veebi üldist stiili ja kasutusloogikat* alusel antud punkte;

2) Kriteeriumi Mockup`de visuaal ja kvaliteet alakriteeriumi *Mockup`de visuaalne lahendus on väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud*, kuna Hankija hinnangul *esitatud Mockupid ei vasta täielikult ärinõuetele ei omistata pakkumusele mitte 10 vaid 8 punkti*. Samas on Hankija hindamistingimustes (AD p 5.7.3) sätestanud 8 punkti vääriliselt, kui proovitöö vastab täielikult ärinõuetele ja 5 punkti oleks pakkumus pidanud saama, kui proovitöö vastab olulises osas etteantud kriteeriumidele.

5.8. Vaidlustaja ei nõustu Kolmanda isiku pakkumusele omistatud punktidega ning on seisukohal, et Hankija on eksinud või kriteeriumi tõlgendusi laiendanud. AD p-i 5.3.2 kohaselt *Kriteeriumile antakse maksimaalsed punktid, kui hinnatav tunnus on võrdne kriteeriumi sisukirjeldusega*.

5.9. AD p-is 5.7.2 on Hankija kehtestanud Kriteeriumi Mockup`de ärinõuded alusel proovitööle punktide omistamise loogika. Hankija on mh sätestanud, et selles hindamiskriteeriumis toodud ärinõuete alusel omistatakse punkte järgmiselt:

- 3 punkti: kõikide mockup`de puhul on järgitud Brand Estonia ja Visit Estonia stiilinõudeid;
- 3 punkti: järgitud on visitestonia.com kaardirakenduse stiili ja kasutusloogikat;
- 3 punkti: järgitud on visitestonia.com veebi üldist stiili ja kasutusloogikat.

5.9.1. Edukaks tunnistamise otsusele lisatud hankekomisjoni protokollis (edaspidi Protokoll) põhjendas Hankija Kolmanda isiku pakkumuse punktide vähendamist tingimuse *Kõikide mockup`de puhul on järgitud Brand Estonia ja Visit Estonia stiilinõudeid* mittetäitmise eest järgmiselt: *Kõik mockup`d ei järgi Brand Estonia ja Visit Estonia stiilinõudeid. Kaardil on rattamatkateede joontel kasutusel disainisüsteemi mittekuuluvad värvid (#3366E1, #35753F, #C03600). Kaardil olevad rattamatkateede algus- ja lõpp-punktina on kasutusel disainisüsteemi mitte kuuluvad ikoonid (vormipõhised, mitte joongraafika). Tagasiside andmise nn rating`u tähekeste ikoonid ei sobitu disainisüsteemi ikooni stiili ega värvi (#FF9500) poolest. Kaardivaadetes ei kasuta mockup ikoonide vaates ühtset hierariat ega läbivat selget loogikat. Rattateed markeeriv element ei kasuta disainisüsteemi värve ja kasutusel on drop shadow efekt, mis ei vasta stiilinõuetele.*

Samas vähendanud Hankija Kolmanda isiku pakkumusele antud punkte ärinõuete *Järgitud on visitestonia.com kaardirakenduse stiili ja kasutusloogikat* ja *Järgitud on visitestonia.com veebi üldist stiili ja kasutusloogikat* mittetäitmise eest. Ehk Hankija on seisukohal, et Kolmanda isiku pakkumus on neid ärinõudeid täitnud.

5.9.2. EKI Sõnaveebi kohaselt on sõna „stiil“ selgitatud kui *ajastule, autorile, koolkonnale, teosele vm omane väljendus- või kujutuslaad, sellele iseloomulikud ühtsed jooned*. Eelviidatud ärinõuete puhul on Vaidlustaja aru saanud Hankija soovist proovitöö teostamisel ja hilisemal hindamisel, et proovitöös tuleb järgida kaardirakenduse ja visitestonia.com veebi väljendus- või kujutuslaadi ja sellele iseloomulikke ühtseid reegleid ja nõudeid. Stiili reeglid, mida pakkujad järgima peavad, on Hankija poolt proovitöös ja hindamiskriteeriumides viidetega välja toodud ja ka Hankija hindamiskomisjon (edaspidi Komisjon) on leidnud, et kaardivaadetes neid ei järgita. Vaidlustajale on selge, et kui Kolmanda isiku proovitöös kasutatakse värve, ikoone, efekte, mis ei vasta stiilinõuetele, siis ei ole järgitud stiiliraamatus kirjeldatud ühiseid iseloomulike jooni ega järgitud tingimustes toodud stiili.

5.9.3. Vastuseks Vaidlustaja päringule selgitas Hankija 23.09.2024. a, et Komisjon on nende ärinõuete täitmisel hinnanud, kas proovitöös stiil on ühtne ja järjepidev ning järgitud on visuaalset tunnetust või järjepidevat kogemust ega pole täielikult eiratud stiilinõudeid. Samas ei saanud seda täpsustust pakkujad hindamistingimustest kuidagi eeldada, kui tingimus sätestab sõnaselgelt, et punktide saamiseks peab järgima nii stiili kui kasutusloogikat ning Hankija on viidanud ka stiili reeglitele. Kui pakkujad kasutavad proovitöös stiilinõuetele mittevastavaid ikoone, värve ja efekte, siis ei saa kehtida reegel, et stiil on ühtne ja järjepidev. Vaidlustaja on seisukohal, et nii visitestonia.com kaardirakenduse kui ka veebi stiil tulenevad otseselt Brand Estonia ja Visit Estonia stiilinõuetest ning neid tuli proovitöös kasutada ja järgida.

5.9.4. Brand Estonia ja Visit Estonia annab ette mh stiilinõuded nii kaardirakendusele kui ka veebile, sh värvidele ja ikoonidele. Kolmas isik on oma proovitöös eiranud Komisjoni hinnangul nõ peamiseid stiilinõudeid, seega on Vaidlustaja seisukohal, et Hankija on eksinud samas proovitöös kaardirakenduse ja veebi stiili tingimuse täitmise hindamisel, kui ta omistas nende ärinõuete täitmise eest Kolmanda isiku pakkumusele maksimumpunktid. Hankija on ka enda hindamise selgitusena Kolmanda isiku proovitöös puudustena välja toonud, et mockup'des (sh kaardil) on kasutatud disainisüsteemi mittekuuluvaid värve, ikoone ja stiile. Komisjoni selgitustest tulenevalt ei ole Kolmas isik oma proovitöös järginud ka ärinõudeid *Järgitud on visitestonia.com kaardirakenduse stiili ja kasutusloogikat* ja/või *Järgitud on visitestonia.com veebi üldist stiili ja kasutusloogikat* ning ei oleks pidanud saama nende mittetäitmise korral punkte, mis Hankija on omistanud.

5.10. AD p-is 5.7.3 on Hankija toonud välja proovitööle Kriteeriumi Mockup'de visuaal ja kvaliteet alusel punktide omistamise loogika. Hankija on mh sätestanud, et selle hindamiskriteeriumi alakriteeriumis *Mockup'de visuaalne lahendus on väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud* punkte järgmiselt:

- 10 punkti – vastab täielikult ärinõuetele ja lahendus sisaldab uudeid ettepanekuid/visiooni rattamatkateede kaardil kuvamise edasiarendamiseks ning nende rakendamine võib anda tööle täiendavat väärtust. Lahendus on tuginenud headele praktikatele, näidetele, andmetele, statistikale, uuringutele või muule veebiarendusega seotud põhimõtetele;

- 8 punkti – vastab täielikult;
- 5 punkti – vastab olulises osas etteantud kriteeriumitele;
- 3 punkti – vastab keskpärasel määral;
- 1 punkt – vastab vähesel määral etteantud kriteeriumitele.

Protokollis põhjendas Hankija Kolmanda isiku pakkumusele 8 punkti andmist sellega, et Mockup'de visuaalne lahendus on väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning mockup'd omavahel loogiliselt järjestatud ja vastab täielikult etteantud kriteeriumitele ning lahendus sisaldab uudeid ettepanekuid/visiooni rattamatkateede kaardil kuvamise edasiarendamiseks ning nende rakendamine võib anda tööle täiendavat väärtust. Samuti on lahendus tuginenud headele praktikatele ja kasutajauuringutele, kuid täidetud ei ole kõik ärinõuded [---].

Kuna esitatud Mockupid ei vasta täielikult ärinõuetele ei omistata pakkumusele mitte 10 vaid 8 punkti.

Samas on Hankija sätestanud AD p-is 5.7.3, et pakkumusele antakse 8 punkti, kui proovitöö vastab täielikult ärinõuetele ning 5 punkti, kui proovitöö vastab olulises osas etteantud

kriteeriumile. Hindamiskriteeriumide kohaselt oleks Hankija pidanud omistama Kolmanda isiku pakkumusele 5 punkti, kuna Hankija on ise tõdenud, et kõik ärinõuded ei ole täidetud.

5.11. Hindamiskriteeriume tuleb kohaldada objektiivselt ja ühetaoliselt kõigi pakkujate suhtes. Mida üldisemad on hindamiskriteeriumid ja -metoodika, seda avaram on hankija hindamisruum ning seda põhjalikumad peavad läbipaistvuse tagamiseks olema hinnete põhjendused. Hankija on sätestanud proovitööle ja selle hindamisele väga lakoonilised kirjeldused ning see võib olla ka üks põhjuseid, miks on antud olukorras tekkinud erinevaid tõlgendusi punktide omistamisel. Vaidlustaja on seisukohal, et Hankija ei ole neid reegleid järginud või teinud hindamisel vea. Komisjon on leidnud, et kaardil on kasutatud disainisüsteemi mittekuuluvaid ikoone ja värve. Seega ei saa olla tõene, et Kolmanda isiku proovitöös on Komisjon leidnud, et visitestonia.com kaardirakenduse stiili ja kasutusloogikat on järgitud. Kui Hankija on sõnaselgelt väljendanud ja vähendanud punkte ühe stiilinõuete tingimuse mittetäitmise tõttu, siis ei saa samaaegselt kehtida olukord, kus teiste stiilinõuete tingimused on täidetud.

Samuti on Hankija omistanud Kolmanda isiku proovitööle Kriteeriumi Mockup`de visuaal ja kvaliteet alakriteeriumi *Mockup`de visuaalne lahendus on väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud* alusel 8 punkti ja põhjendanud seda *kuna esitatud Mockupid ei vasta täielikult ärinõuetele*. Hindamismetoodika kohaselt oleks tulnud Kolmanda isiku pakkumusele omistada 5 punkti.

5.12. Hankija otsuse õiguspärasust on võimalik hinnata üksnes põhjenduste alusel, mis tehti teatavaks otsuse vastuvõtmisel. Põhjenduste esitamine vaidlustus- või kohtumenetluses ei muuda akti tagantjärele tõhusalt kontrollitavaks.

Protokolli põhjenduste alusel on Kolmanda isiku pakkumusele antavaid punkte vähendatud ebakorrektselt. RHAD-i tingimuste ning Protokolli alusel oleks tulnud Kolmanda isiku pakkumusele Kriteeriumi Mockup`de ärinõuded alusel omistada maksimaalselt 24 punkti (mitte 27 punkti) ja Kriteeriumi Mockup`de visuaal ja kvaliteet alusel maksimaalselt 15 punkti (mitte 18 punkti). Seeläbi oleks Kolmanda isiku pakkumus pidanud saama kvaliteedikriteeriumide alusel maksimaalselt $24 + 15 = 39$ punkti.

5.13. Hankija on omistanud Vaidlustaja pakkumusele hinnakriteeriumi (Tarkvara arenduse ja hoolduse ühe töötunni maksumus käibemaksuta) eest 32,34 punkti ning kvaliteedi eest maksimaalsed 50 punkti (kokku 82,34 punkti). Kolmanda isiku pakkumusele on Hankija hinnakriteeriumi eest omistanud 38,96 punkti ning juhul, kui Hankija viib läbi pakkumuste korrektse hindamise, oleks Vaidlustajal võimalus olla edukas pakkuja.

6. Hankija, **Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus**, vaidleb vaidlustusele vastu (Hankija vastus esitati 27.09.2024 kirjaga) ning palub jätta selle rahuldamata alljärgnevatel põhjustel.

6.1. AD p-i 5.7 kohaselt olid pakkumuste hindamiskriteeriumid ja nende osakaalud järgmised:

1) Tarkvara arenduse ja hooldusteenuse ühe töötunni maksumus käibemaksuta – 50 punkti;

2) Kriteerium Mockup`de ärinõuded – 30 punkti;

3) Kriteerium Mockup`de visuaal ja kvaliteet – 20 punkti.

Kriteeriumi Mockup`de ärinõuded raames hinnati omakorda 14 ärinõude täitmist, sealhulgas kas:

- kõikide mockup`de puhul on järgitud Brand Estonia ja Visit Estonia stiilinõudeid (3 punkti);

- järgitud on visitestonia.com kaardirakenduse stiili ja kasutusloogikat (3 punkti);

- järgitud on visitestonia.com veebi üldist stiili ja kasutusloogikat (3 punkti).

6.2. Ärinõudesse *Kõikide mockup`de puhul on järgitud Brand Estonia ja Visit Estonia stiilinõudeid* lisatud link viib pakkuja spetsiaalselt TIS rattamatkateede proovitöö jaoks loodud UI Kit-i, mida pakkujad said võtta aluseks proovitööde loomisel. Selles UI-Kit-s leidis pakkuja „Sissejuhatus“ lehelt viiteid ja linke Brand Estonia disainisüsteemi elementidele (fondile, fotodele, ikoonidele, UI stiilidele jne), mida kasutada proovitöös ja mis võimaldas pakkujal oma proovitöösse luua nõuetepäraseid uusi elemente.

6.3. Komisjon hindas Brand Estonia disainisüsteemi elementide kasutamist detailses vaates. Vaidlustaja pakkumus sai selle ärinõude täitmise eest 3 punkti, kuna põhjalikult oli tutvutud proovitöö sisuga ja kasutatud detailses vaates disainisüsteemi elemente ning stiile parimal

võimalikul moel. Puuduvad elemendid löi Vaidlustaja kaardirakendusele järgides eesti brändi reegleid ja stiilinõudeid. Kolmanda isiku pakkumus sai kõnealuse ärinõude eest 0 punkti, kuna spetsiaalselt mockup'i jaoks loodud elemendid ei vastanud eraldiseisvalt uute elementidena Brand Estonia stiilinõuetele (uued ikoonid, rattateede värv jne). Kolmanda isiku mockup'd olid koostatud valdavalt Brand Estonia ja Visit Estonia stiilinõudeid järgides, puudused esinesid detailides uute elementide loomisel (detailid esitatud Protokollis), kuid kaardirakenduse üldist stiili, kasutajakogemust ning järjepidevust see ei mõjutanud.

6.4. Ärinõuetes *Järgitud on visitestonia.com kaardirakenduse stiili ja kasutusloogikat* ning *Järgitud on visitestonia.com veebi üldist stiili ja kasutusloogikat* on lingid, mis suunavad pakkuja visitestonia.com praegu olemasoleva kaardirakenduse ja inglisekeelsele välituristile mõeldud veebilehele. Mõlema ärinõude puhul hindas Komisjon proovitöö sobivust olemasolevasse visitestonia.com keskkonda. Proovitöös tuli esitada rattamatkateede lahendus, mida praeguses olemasolevas visitestonia.com kaardirakenduses ei ole, mis tähendab, et pakkujad pidid looma uudse lahenduse, mis on n.ö täienduseks olemasolevale ning oleks samasuguse visuaalse ja funktsionaalse tunnetusega. See tähendas, et pakkujad pidid leidma lahenduse, mis ei muutnud ega teinud ümber olemasoleva kaardirakenduse või veebilehe lahendust, ei muutnud selle olemasolevat stiili, nuppe, kaardipõhja, fotokonteinereid, tekstistiile, ikoone, ega liigutanud mujale menüüd, kategooriaid või otsinguakent jms. Samuti hinnati, et mockup'de kasutajakogemus ja -loogika oleksid sama intuiitiivsed ning üldine stiil ühtne ja järjepidev nagu visitestonia.com kaardirakenduses ja veebilehel. See tähendas, et kasutaja ei sattunud tema jaoks uude või täiesti teise loogikaga töötavasse keskkonda, kui oli eelnev kogemus visitestonia.com veebilehel ringi liikudes.

Nii Vaidlustaja kui Kolmanda isiku pakkumus said nendele ärinõuetele vastavuse eest 3 punkti, kuna mockup'd arvestasid olemasolevat kasutusloogikat ja stiili. Mõlemad kasutasid proovitöös etteantud kaardirakenduse elemente ehk eelnevalt loodud nuppe, kaardipõhja, fotokonteinereid, tekstistiile.

6.5. Visitestonia.com veebileht järgib Brand Estonia stiilinõudeid ja on loonud selle põhjal alamidentiteedina oma üldstiili. Visitestonia.com veebilehe üldstiil ehk üldine stiil on kasutajakogemus, tunnetus ja esteetika (kuidas see välja näeb ja „tundub“), kasutajaliidese visuaalne järjepidevus ja loogiline paigutus. Visit Estonia veebilehele, sh kaardirakenduse üldstiilile, on loodud spetsiaalsed pildikonteinereid, värvipaletid jne, mis on kinnitatud ning mis olid kättesaadavad proovitöö projektist Figma keskkonnas. Kolmas isik kasutas proovitöös olemasolevaid elemente ehk eelnevalt loodud nuppe, kaardipõhja, fotokonteinereid, tekstistiile korrektselt, see tähendab, et järgis korrektselt olemasolevat visitestonia.com veebilehe üldstiili.

6.6. Vaidlustaja arusaam, mille kohaselt tuleks olukorras, kus ühe stiilinõude osas on ärinõude mittetäitmise tõttu punkte vähendatud, vähendada neid ka kahe teise ärinõude osas, on väär. Stiilinõuded on konkreetsete reeglite ja juhiste kogum, mida tuleb veebilehe või -rakenduse kujundamisel järgida. Need on Hankija määratletud Brand Estonia disainisüsteemis, kus on toodud värviskeem (brändivärvid), tüpograafia reeglid (milliseid fonte ja suurusi kasutada), nõuded fotodele, ikoonidele, nuppude jt komponentide mõõtmed, kuju ja olekud.

6.7. Kokkuvõtvalt on vastavust ärinõuetele *Kõikide mockup'de puhul on järgitud Brand Estonia ja Visit Estonia stiilinõudeid, Järgitud on visitestonia.com kaardirakenduse stiili ja kasutusloogikat* ja *Järgitud on visitestonia.com veebi üldist stiili ja kasutusloogikat* hinnatud eraldiseisvate kriteeriumidena. Kolmas isik järgis kõikide mockup'de puhul Brand Estonia ja Visit Estonia stiilinõudeid ning visitestonia.com kaardirakenduse ja veebilehe üldist stiili kõikide olemasolevate elementidega, aga eksis luues uusi elemente, mis detailses vaates ei vastanud Brand Estonia disainisüsteemile ning mille tulemusena ei omistatud talle ka punkte.

6.8. Kriteeriumi Mockup'de visuaal ja kvaliteet raames hinnati pakumusi kahe alakriteeriumi kaudu:

1) 5.7.3.1 *Mockup'de visuaalne lahendus on väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud;*

2) 5.7.3.2 *Kasutajamugavus. Mockup'de põhjal on kasutamine lõppkasutajale väga mugav, kasutaja teekond on läbi mõeldud ning kutsub uuesti kasutama.*

Mõlema alakriteeriumi eest oli võimalik saada maksimaalselt 10 punkti. Alakriteeriumi *Mockup'de visuaalne lahendus on väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud* alusel omistati Kolmanda isiku pakkumusele 8 punkti ning

alakriteeriumi *Kasutajamugavus*. *Mockup'de põhjal on kasutamine lõppkasutajale väga mugav, kasutaja teekond on läbi mõeldud ning kutsub uuesti kasutama alusel 10 punkti.*

6.9. Alakriteeriumi *Mockup'de visuaalne lahendus on väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud* sisukirjeldusele täielikult (100%) vastamiseks, ehk 8 punkti saamiseks pidi *Mockup'de visuaalne lahendus olema alakriteeriumi sisu kohaselt väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud.*

Alakriteeriumis Mockup'de visuaalne lahendus on väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud oli võimalik saada ka „ekstrapunkte“. Nii tuli 10 punkti anda pakkumusele, mis: *vastab täielikult ärinõuetele ja lahendus sisaldab uudseid ettepanekuid/visiooni rattamatkateede kaardil kuvamise edasiarendamiseks ning nende rakendamine võib anda tööle täiendavat väärtust. Lahendus on tuginenud headele praktikatele, näidetele, andmetele, statistikale, uuringutele või muule veebiarendusega seotud põhimõtetele.* Teisisõnu sai 10 punkti omistada pakkumusele, milles esitatud *Mockup'de visuaalne lahendus oli väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud ning täidetud oli ka kõik ärinõuded ja sisaldas uudseid ettepanekuid/visioone.* Nii nagu olid Vaidlustaja pakkumuses esitatud *mockup'd*, millele omistati 10 punkti.

6.10. Asjaolu, et Kolmanda isiku pakkumuses esitatud *mockup'd* ei vasta täielikult ärinõuetele, päädis sellega, et Kolmanda isiku pakkumusele omistati 8, mitte 10 punkti. Nagu Komisjoni põhjendustes on välja toodud, oli Kolmanda isiku *mockup'de visuaalne lahendus väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning mockup'd omavahel loogiliselt järjestatud ja vastas täielikult etteantud kriteeriumidele.* Lisaks sisaldas lahendus uudseid ettepanekuid/visiooni rattamatkateede kaardil kuvamise edasiarendamiseks ning nende rakendamine võib anda tööle täiendavat väärtust. Samuti on lahendus tuginenud headele praktikatele ja kasutajauuringutele. Kuna kõik ärinõuded ei olnud aga täidetud, ei saanud pakkumusele anda 10 punkti. Kokkuvõtvalt, pakkumuses esitatud *mockup'de visuaalne lahendus oli väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud, ehk tingimus oli täidetud täielikult ehk 100% ulatuses, seega on pakkumust hinnatud 8 punktiga.*

6.11. Hankijal ei ole võimalik omistada Kolmanda isiku pakkumusele 5 punkti, nagu Vaidlustaja hinnangul oleks õige. 5 punkti andmine eeldab, et Kolmanda isiku proovitöö vastab „olulises osas“ AD p-is 5.7.3.1 esitatud tingimustele, kuid Kolmanda isiku proovitöö vastab täielikult AD p-is 5.7.3.1 esitatud tingimustele.

6.12. Hankija ei nõustu Vaidlustaja väitega, et Hankija on sätestanud proovitööle ja selle hindamisele väga lakoonilised kirjeldused. RHAD-is kehtestatud hindamismetoodika sisaldab täpseid hinnete kirjeldusi ning on piisavalt selge, et tagada objektiivne hindamine ja RHS §-i 3 üldpõhimõtetest kinnipidamine. Hankija on kohaldanud hindamiskriteeriume objektiivselt ja ühetaoliselt kõigi pakkuja suhtes. Hindamiskomisjon on proovitööd hinnanud iga proovitöö suhtes üksikult vastavalt hindamismetoodikale ning on oma otsuseid piisava põhjalikkusega põhjendanud.

7. Kolmas isik, **ühispakkujad Krabu Grupp OÜ ja Catapult Labs OÜ**, vaidleb vaidlustusele vastu (Kolmanda isiku seisukoht esitati 27.09.2024 kirjaga) ja palub jätta selle rahuldamata.

7.1. Vaidlustaja leiab, et Brand Estonia ja Visit Estonia stiilinõuete mittetäielik täitmine, nt CVI-s puuduolevate värvikoodide/ikoonide kasutamine, oleks pidanud kaasa tooma punktide vähendamise ka teistes seotud kategooriates, sealhulgas kaardirakenduse stiili ja kasutusloogika osas. Hankija otsustas vähendada punkte ainult stiilinõuete osas, kuid jättis kaardirakenduse stiili ja kasutusloogika punktid vähendamata.

Kolmas isik on seisukohal, et Hankija ei ole proovitöö hindamisel punktide andmisel eksinud.

7.2. Kolmanda isiku proovitöö lahendus järgib proovitöös etteantud CVI (stiilinõuete dokument) ja brändi ning olemasoleva visitestonia.com veebi ja kaardirakenduse stiili, funktsionaalsust ja kasutusloogikat, on ühtne ja järjepidev ning parendab olulisel määral kasutajakogemust, millele viitab ka Hankija Protokollis.

7.3. Vaidlustaja toob välja: *Kui pakkujad kasutavad proovitöös stiilinõuetele mittevastavaid ikoone, värve ja efekte, siis ei saa kehtida reegel, et stiil on ühtne ja järjepidev.* Vaidlustaja ei ole Kolmanda isiku proovitöö lahendust näinud, mistõttu põhineb Vaidlustaja seisukoht

eeldustel, mis ei vasta tegelikkusele. Antud kommentaaris on tegu mõistete asendusega, sellepärast, et CVI-s puudu oleva ikooni, värvi või efekti kasutamine ei tähenda automaatselt stiilinõuetele mittevastavust. Kuna üheks proovitöö eesmärgiks oli luua uudne seni eksisteerimata funktsionaalsus (nt rattateed), on loogiline, et CVI ei saa olla nii kõikehõlmav, et sisaldada konkreetseid juhiseid, ikooni ja värvi iga potentsiaalse kasutusjuhu jaoks. Tulenevalt sellest pakkus Kolmas isik, võttes arvesse CVI nõudeid, oma nägemuse täiendavate värvide ja ikoonide osas. Pakutud lahendus ei riku brändi tajumist ega CVI nõudeid vaid täiendab neid, arvestades kasutajakogemuse ja disaini parimaid praktikaid. Bränd on endiselt äratuntav, terviklik ja ühtne kasutaja silmis. Ka Hankija hinnangul: *lahendus sisaldab uudseid ettepanekuid/visiooni rattamatkateede kaardil kuvamise edasiarendamiseks ning nende rakendamine võib anda tööle täiendavat väärtust*. Uudsete elementide või disainisüsteemi mittekuuluvate värvide, ikoonide ja stiilide kasutamine ei saa automaatselt tähendada peamiste stiilinõuete kasutamise eiramist, nagu väidab Vaidlustaja.

7.4. Kuigi mõned CVI nõuded said kohandatud, ei vähendanud need lõpptulemuse kvaliteeti vaid tõid kaasa parema kasutajakogemuse, mis vastab projekti üldistele eesmärkidele. Need kohandused olid vajalikud, et parandada kaardil navigeerimist ja tagada kasutajale selge ja loetav lahendus, eriti mobiilivaates. Visuaalsed täiustused ei vähendanud brändi visuaalse identiteedi järjepidevust, vaid parandasid rakenduse kasutatavust. Kolmanda isiku lahendus ei olnud mitte ainult kooskõlas ärinõuete ja visiooniga vaid sisaldas ka uudseid ettepanekuid rattamatkateede kaardil kuvamise osas, lisades funktsionaalsust ja väärtust lõppkasutajale.

7.5. Mockup'id säilitasid järjepideva kasutusloogika, mis on kooskõlas visitestonia.com veebi ja kaardirakenduse stiiliga. Kasutaja teekond ja loogika on läbimõeldud ning pakuvad intuiitiivset kasutajakogemust, mis on lõppkasutaja jaoks üks olulisemaid eesmärke. Kuigi visuaalsete elementide osas tehti teatud kohandusi, säilitas Kolmas isik siiski kaardirakenduse üldise funktsionaalsuse ja järjepidevuse, pakkudes kasutajatele selget ja loogilist kogemust.

7.6. Prototüübi näol on tegu visiooni, mitte lõpliku kujundusega. Pakutud värvid, ikoonid jm elemendid saab detailanalüüsi käigus hõlpsasti muuta, kui tellija eelistab mõnda CVI-s määratud värvi või ikooni. Kolmas isik saab disaini arendusetapis optimeerida vastavalt kliendi soovidele ja vajadustele.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

8. Hankija on kehtestanud Riigihankes 3 hindamiskriteeriumi³:

1) Tarkvara arenduse ja hooldusteenuse ühe töötunni maksumus käibemaksuta - osakaal 50;

2) Kriteerium Mockup'de ärinõuded - osakaal 30;

3) Kriteerium Mockup'de visuaal ja kvaliteet - osakaal 20.

Viimati nimetatud hindamiskriteeriumis on kaks alakriteeriumi:

- *Mockup'de visuaalne lahendus on väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud;*

- *Kasutajamugavus. Mockupide põhjal on kasutamine lõppkasutajale väga mugav, kasutaja teekond on läbi mõeldud ning kutsub uuesti kasutama.*

Kriteeriumi Mockup'de ärinõuded ja Kriteeriumi Mockup'de visuaal ja kvaliteet alusel hindas Hankija pakkujate esitatud proovitoide.

AD p-is 5.3.2 on Hankija kehtestanud pakkumuste hindamise korra teenuste sisu ja kvaliteediga seotud hindamiskriteeriumide (Kriteerium Mockup'de ärinõuded ja Kriteerium Mockup'de visuaal ja kvaliteet) puhul: *hankija poolt moodustatud komisjon hindab proovitööd kollegiaalselt ning iga alakriteeriumi puhul leitakse komisjoni liikmete ühtne, konsensuslik hinne. Kriteeriumile antakse maksimaalsed punktid, kui hinnatav tunnus on võrdne kriteeriumi sisukirjeldusega.*

8.1. Pakkumuste hindamise meetodika Kriteeriumi Mockup'de ärinõuded alusel on kehtestatud AD p-is 5.7.2 järgmiselt:

Punkte omistatakse ärinõuete põhiseelt:

3 punkti. Kõik mockup'd on loodud inglisekeelsele kasutajale.

3 punkti. Kõikide mockup'de puhul on järgitud Brand Estonia ja Visit Estonia stiilinõudeid.

³ Vt Hindamiskriteeriumid ja AD p 5.7.

3 punkti. Järgitud on *visitestonia.com* kaardirakenduse stiili ja kasutusloogikat.

3 punkti. Järgitud on *visitestonia.com* veebi üldist stiili ja kasutusloogikat.

3 punkti. Rattamatkateede infod on kuvatud kasutajale huvipakkuv info (nimekiri ei ole lõplik), näiteks rattatee pikkus, raskusaste, info tee läbitavuse kohta (nt kruusatee, asfaltkate, reljeefne tee vms), info rattatee viidastamise/mitteviidastamise kohta.

3 punkti. Kasutaja saab vaadata kaardil üldvaates kõiki rattamatkateid.

3 punkti. Rattamatkateid saab valida kaardil eraldi kategooriana teiste objektide kategooriate hulgas kaardil asuvas menüüs.

2 punkti. Kasutaja saab vaadata infot valitud rattamatkatee kohta.

2 punkt. Kasutaja saab vaadata infot rattamatkatee lähiumbruses asuvate huviväärsuste kohta.

1 punkt. Kasutaja saab rattamatkateid alla laadida GPX formaadis.

1 punkt. Rattamatkateel on kaardil tähistatud algus- ja lõpp-punkt.

1 punkt. Rattamatkateel on unikaalne rattatee number.

1 punkt. Rattamatkateed on üksteisest eristatavad.

1 punkt. Järgitud on WCAG 2.2 AA taseme nõuetega nii palju kui mockup loomine seda võimaldab.

Kui ärinõue on täitmata, siis täitmata nõude eest punkte ei omistata.

8.2. Pakkumuste hindamise metoodika Kriteeriumi Mockup'de visuaal ja kvaliteet alusel on kehtestatud AD p-is 5.7.3 järgmiselt:

Proovitöös esitatud mockup'dele loodud lahendust hinnatakse järgnevate alakriteeriumite alusel:

5.7.3.1. Mockup'de visuaalne lahendus on väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud.

„10“ punkti – vastab täielikult ärinõuetele ja lahendus sisaldab uudseid ettepanekuid/visiooni rattamatkateede kaardil kuvamise edasiarendamiseks ning nende rakendamine võib anda tööle täiendavat väärtust. Lahendus on tuginenud headele praktikatele, näidetele, andmetele, statistikale, uuringutele või muule veebiarendusega seotud põhimõtetele;

„8“ punkti – vastab täielikult;

„5“ punkti – vastab olulises osas etteantud kriteeriumitele;

„3“ punkti – vastab keskpärasel määral;

„1“ punkt – vastab vähesel määral etteantud kriteeriumitele.

5.7.3.2. Kasutajamugavus. Mockupide põhjal on kasutamine lõppkasutajale väga mugav, kasutaja teekond on läbi mõeldud ning kutsub uuesti kasutama.

„10“ punkti – vastab täielikult;

„7“ punkti – vastab olulises osas etteantud kriteeriumitele;

„4“ punkti – vastab keskpärasel määral etteantud kriteeriumile;

„1“ punkt – vastab vähesel määral etteantud kriteeriumitele.

Pakkumusele omistatav punktisumma saadakse alakriteeriumite liitmisel.

9. Vaidlustaja vaidlustab Hankija otsuse Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamiseks põhjendusega, et Hankija on eksinud Kolmanda isiku pakkumuse hindamisel:

1) Kriteeriumi Mockup'de ärinõuded alusel;

2) Kriteeriumi Mockup'de visuaal ja kvaliteet alakriteeriumi Mockup'de visuaalne lahendus on väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud alusel.

10. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et proovitöö puhul on tegemist nn loovtööga, mille hindamine Kriteeriumi Mockup'de ärinõuded ja Kriteeriumi Mockup'de visuaal ja kvaliteet alakriteeriumi Mockup'de visuaalne lahendus on väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud alusel on eelnimetatud hindamiskriteeriumide olemusest tulenevalt valdavas ulatuses Hankija (vastavalt AD p-ile 5.3.2 Komisjoni) kaalutlusotsus, mis oma hinnangulise iseloomu tõttu on vaidlustuskomisjoni või kohtu poolt kontrollitav üksnes piiratud ulatuses.

Nn loovtööde kohtuliku kontrolli ulatust selgitades on Riigikohus oma 11.12.2020 otsuses nr 3-20-1198 (p 17) siiski märkinud, et ülalpool rahvusvahelist piirmäära korraldatud avaliku hankemenetluse puhul peavad vaidlustuskomisjon ja kohtud hankija otsuse hinnangulisele iseloomule vaatamata [---] minema kaugemale ilmselgete vigade testist ja kontrollima sisuliselt kaebaja pakkumusele antud hinnangute põhjendatust, iseäranis, kas hindamisel arvestati asjakohaseid, täielikke ja tõendatud fakte ning õiguse üldpõhimõtteid, samuti, kas hindamine toimus RHAD-s teatavaks tehtud hindamiskriteeriumide kohaselt (RHS § 117 lg 1).

VAKO ja kohtud ei pea sedalaadi hinnangute kontrollimisel asendama hankija hinnanguid enda omadega ega kõrvaldama kõiki mõeldavaid kahtlusi (vt ka kolleegiumi otsus nr 3-20-718/28, p 18). Kõrvaldada tuleb aga vähemalt olulised kahtlused ning sellest ei piisa üldsõnalistest ja põhistamata selgitustest (kolleegiumi otsus nr 3-20-924/, p 31; otsus asjas nr 3-3-1-50-15, p 23). [---]

Seoses pakkumuste hindamisega selgitas Riigikohus eelviidatud otsuse p-is 20 ka järgmist: [---] *Hindamiskomisjonile peab jääma vabadsus oma tööd korraldada, muutmata hindamiskriteeriume ega nende osakaale. Üldjuhul tuleks lisaks sisulistele hindamiskriteeriumidele RHAD-s määrata kindlaks hindamismetoodika (sh punktiskaala), kuid see ei pea olema ammendav, teisisõnu võib seda pärast pakkumuste avamist kohandada konkreetsetele pakkumustele. Hankijatel ei ole kvalitatiivse hindamise kriteeriumidesse võimalik kirja panna kõiki detaile, mis võivad hindamisel oluliseks osutuda. Vajaduse korral võib aga jätta metoodika ka ette kindlaks määramata ja kujundada see tervikuna alles pärast pakkumuste avamist (Euroopa Kohtu otsus asjas nr C-6/15: Dimarso, p-d 27-31; C-252/10 P:Evropaiki Dynamiki, p 35). Hindamismetoodika kohandamise õigus annab hankijale pakkumuste hindamisel suurema otsustusruumi kui pakkumuste vastavuse kontrollimisel (vrd kolleegiumi otsus nr 3-19-1464/41, p 13). Hindamismetoodika võib põhineda nii absoluutskaalal kui ka samas hankes esitatud pakkumuste suhtelisel võrdlusel. Suhtelise hindamismetoodika puhul peab võrdlemine olema dokumenteeritud. Ka absoluutse hindamisskaala puhul peab hankija vajaduse korral selgitama sarnaste pakkumuste erinevat hindamist.*

11. Kuigi osana pakkumuse hindamisest on pakkumuste hindamine vaidlustuses käsitletavate hindamiskriteeriumide alusel Hankija ainupädevuses ning nagu eespool märgitud, annavad need hindamiskriteeriumid juba olemuslikult hindajale suure hinnanguruumi, põhinedes võrdlemisi subjektiivsetel elementidel (vt Riigikohtu 09.08.2016 otsuse nr 3-3-1-51-16 p 16), peab vaidlustuskomisjon Riigikohtu otsusest nr 3-20-1198 tulenevalt käesoleval juhul kontrollima, kas pakkumuste hindamisel Hankija (Komisjon):

1) lähtus RHAD-is kehtestatud hindamiskriteeriumidest, nende alamkriteeriumidest ning hindamise korrast;

2) arvestas hindamisel asjakohaseid, täielikke ja tõendatud fakte.

Juhindudes Riigikohtu otsuse nr 3-20-1198 p-ist 21 [---] *Seejuures on piisav, kui pakkumuse edukaks tunnistamise korraldusest või selles viidatud dokumendist nähtuvad, millistele alustele hankija otsustused tuginevad (kolleegiumi otsus asjas nr 3-3-1-45-12, p 29). Väga üldsõnalised põhjendused võivad olla vastuolus RHS § 117 lg-ga 1 ja § 47 lg 4 p-ga 3, vaidluse korral saab aga hankija otsuse põhjendusi kohtumenetluses täpsustada.* [---] arvestab vaidlustuskomisjon Hankija otsuse põhjendatuse kontrollimisel ka Hankija poolt vaidlustusmenetluses esitatud põhjendusi.

Kolmanda isiku proovitöö hindamine Kriteeriumi Mockup'de ärinõuded alusel

12. Kriteeriumi Mockup'de ärinõuded alusel on Komisjon hinnanud Kolmanda isiku proovitööd 27 punktiga maksimaalselt võimalikust 30-st.

Menetlusosalised ei vaidle selle üle, et Kolmanda isiku proovitöö ei vastanud ärinõudele *Kõikide mockup'de puhul on järgitud Brand Estonia ja Visit Estonia stiilinõudeid*, mistõttu Hankija sellele ärinõudele vastavuse eest Kolmanda isiku pakkumusele 3 punkti ei andnud (vt käesoleva otsuse p 5.9.1).

Vaidlustaja on seisukohal, et kuna Kolmanda isiku proovitöö ei vastanud ärinõudele *Kõikide mockup'de puhul on järgitud Brand Estonia ja Visit Estonia stiilinõudeid*, ei saanud see vastata ka ärinõuetele *Järgitud on visitestonia.com kaardirakenduse stiili ja kasutusloogikat* ning *Järgitud on visitestonia.com veebi üldist stiili ja kasutusloogikat*, mistõttu Hankija oleks pidanud jätma Kolmanda isiku pakkumusele andmata punktid ka nende ärinõuete alusel (3+3=6).

13. Kriteeriumi Mockup'de ärinõuded ega selle kohaldamise kohta ei ole enne pakkumuste esitamise tähtpäeva Hankijalt selgitusi küsinud.

Pärast vaidlustatud otsuse tegemist esitas Vaidlustaja Hankijale küsimuse Kolmanda isiku proovitöö hindamise kohta, mis puudutas ka eeltoodud ärinõuete rakendamist.

Vastuseks Vaidlustaja küsimusele selgitas Hankija 23.09.2024. a vastuses (vt käesoleva otsuse p 5.5)⁴ enda käsitletust sellest, mida tuli hinnata kolme eelnimetatud ärinõude puhul.

---

⁴ Sõnumi ID 886151.

Kokkuvõtlikult märkis Hankija, et ärinõude *Kõikide mockup`de puhul on järgitud Brand Estonia ja Visit Estonia stiilinõudeid* hinnati, kas pakkuja kasutas proovitöös etteantud disainisüsteemis toodud disainielemente (nt nupud, ikoonid, sisendväljad) ning järgis CVI-d ehk kindlaid värvitoone ja fontide kombinatsioone. Ärinõuete *Järgitud on visitestonia.com kaardirakenduse stiili ja kasutusloogikat* ning *Järgitud on visitestonia.com veebi üldist stiili ja kasutusloogikat* puhul hinnati aga seda, kas kasutajakogemus on sama intuiitiivne ning stiil ühtne ja järjepidev nagu visitestonia.com veebilehel. Üldise stiili osas ei hinnatud brändi visuaalsete nõuete täimist, vaid kas proovitöö lahenduses toodud mockup'id pakuvad samasugust funktsionaalset tunnetust nagu visitestonia.com veebilehel ning kas kõik mockup'id järgivad sarnast loogikat ja stiili, pakkudes kasutajale järjepidavat kogemust nagu visitestonia.com veebilehel olles.

14. Vaidlustuskomisjon ei nõustu Vaidlustaja seisukohaga, et kuna Kolmanda isiku proovitöö ei vastanud ärinõudele *Kõikide mockup`de puhul on järgitud Brand Estonia ja Visit Estonia stiilinõudeid*, ei saanud see vastata ka ärinõuetele *Järgitud on visitestonia.com kaardirakenduse stiili ja kasutusloogikat* ning *Järgitud on visitestonia.com veebi üldist stiili ja kasutusloogikat*, mistõttu Hankija oleks pidanud Kolmanda isiku proovitööle ka nendes ärinõuetes nimetatud punktid andmata jätma. Seda järgmistel põhjustel:

1) ärinõude *Kõikide mockup`de puhul on järgitud Brand Estonia ja Visit Estonia stiilinõudeid* puhul viib link rattamatkateede proovitöö jaoks loodud UI Kit-i, mida pakkujad said võtta aluseks proovitöö tegemisel. Ärinõudes *Järgitud on visitestonia.com kaardirakenduse stiili ja kasutusloogikat* viib link visitestonia.com olemasoleva kaardirakendusele, ärinõudes *Järgitud on visitestonia.com veebi üldist stiili ja kasutusloogikat* viib link inglise keelsele turistile mõeldud veebilehele. Seega on ilmne, et Hankija eesmärk oli hinnata eelnimetatud kolme ärinõude puhul proovitöö eri aspekte;

2) juhul, kui proovitöö mittevastavus ühele eeltoodud ärinõuetest (käesoleval juhul ärinõudele *Kõikide mockup`de puhul on järgitud Brand Estonia ja Visit Estonia stiilinõudeid*), oleks pidanud automaatselt kaasa tooma ka mittevastavuse järgmisele kahele nõudele, puuduks igasugune mõte nende nõuete eraldi kehtestamisest;

3) olukorras, kus Kriteeriumi Mockup`de ärinõuded rakendamise kohta ei ole enne pakumuste esitamist Hankijalt selgitusi küsitud, ei saa Vaidlustaja eeldada, et Hankija peab hindamiskriteeriumi kohaldama nimelt nii, nagu Vaidlustaja sellest aru saab.

15. Protokollis ei ole Komisjon esitanud põhjendusi, kui on hinnanud pakkuja (sh Kolmanda isiku) proovitöö vastavaks Kriteeriumis Mockup`de ärinõuded kehtestatud konkreetsele ärinõudele, märkides sellisel juhul Protokolli üksnes „jah“. Kuna Komisjon tegi sellega pakkuja suhtes positiivse otsuse, on põhjenduste välja toomata jätmine vaidlustuskomisjoni hinnangul õiguspärane. Seega tuleb käesoleval juhul lähtuda Hankija poolt vaidlustusmenetluses antud selgitustest (vt ka käesoleva otsuse p 11).

16. Olles seisukohal, et Hankija on rakendanud Kriteeriumis Mockup`de ärinõuded kehtestatud vaidlusaluseid ärinõudeid põhimõtteliselt õigesti ning arvestades Hankija poolt vaidlustusmenetluses toodud põhjendusi (vt käesoleva otsuse p-id 6.5-6.7) on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Kolmanda isiku proovitöö hindamine Kriteeriumi Mockup`de ärinõude ärinõude *Järgitud on visitestonia.com kaardirakenduse stiili ja kasutusloogikat* alusel 3 punkti ning ärinõude *Järgitud on visitestonia.com veebi üldist stiili ja kasutusloogikat* alusel 3 punktiga on kooskõlas RHAD-iga, eeskätt AD p-iga 5.7.2. Komisjon lähtus RHAD-is kehtestatud hindamiskriteeriumist ning hindamise korrast ja arvestas hindamisel asjakohaseid fakte.

Kolmanda isiku proovitöö hindamine Kriteeriumi Mockup`de visuaal ja kvaliteet alakriteeriumi *Mockup`de visuaalne lahendus on väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud* alusel

17. Kriteeriumi Mockup`de visuaal ja kvaliteet alakriteeriumi *Mockup`de visuaalne lahendus on väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud* alusel on Komisjon hinnanud Kolmanda isiku proovitööd 8 punktiga. Vaidlustaja on seisukohal, et Kolmanda isiku proovitööd oleks saanud selle alakriteeriumi alusel hinnata maksimaalselt 5 punktiga, kuna Hankija ise on Kolmanda isiku pakumuse hindamisel Kriteeriumi Mockup`de ärinõuded alusel tuvastanud, et Kolmanda isiku proovitöö ei vasta vähemalt ühele ärinõudele.

18. Nagu eespool juba märgitud (vt käesoleva otsuse p 8.2) on Hankija AD p-is 5.7.3.1 kehtestanud proovitöö hindamiseks Kriteeriumi Mockup'de visuaal ja kvaliteet alakriteeriumi *Mockup'de visuaalne lahendus on väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud* alusel 5 astmelise süsteemi, millest käesolevas vaidluses on olulised kolm esimest astet:

1) 10 punkti – vastab täielikult ärinõuetele ja lahendus sisaldab uudseid ettepanekuid/visiooni rattamatkateede kaardil kuvamise edasiarendamiseks ning nende rakendamine võib anda tööle täiendavat väärtust. Lahendus on tuginenud headele praktikatele, näidetele, andmetele, statistikale, uuringutele või muule veebiarendusega seotud põhimõtetele;

2) 8 punkti – vastab täielikult;

3) 5 punkti – vastab olulises osas etteantud kriteeriumitele.

Kui 10 punkti andmise puhul on üheselt mõistetavalt kehtestatud, et 10 punkti saamiseks peab proovitöö muuhulgas vastama täielikult ärinõuetele (ärinõute loetelu on esitatud Kriteeriumi Mockup'de ärinõuded kohaldamise metoodikana AD p-is 5.7.2 – vt käesoleva otsuse p 8.1) ning omama veel täiendavaid väärtusi, siis 8 punkti andmise alusena on märgitud lakooniliselt - *vastab täielikult*, kusjuures ei ole märgitud, millele peab täielik vastavus olema. 5 punkti andmise alusena on kasutatud taas erinevat sõnastust - *vastab olulises osas etteantud kriteeriumitele*, kusjuures puudub viide, mida tuleb mõista etteantud kriteeriumide all.

18.1. Vaidlustaja seob Kriteeriumi Mockup'de visuaal ja kvaliteet alakriteeriumi *Mockup'de visuaalne lahendus on väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud* alusel 8 ja 5 punkti andmise tingimused 10 punkti andmise alusena kehtestatud kirjelduses nimetatud täieliku vastavusega ärinõuetele, ehk leiab, et kui proovitöö täielikult ärinõuetele ei vasta, ei saa sellele omistada 8 punkti (*vastab täielikult*) vaid 5 punkti (*vastab olulises osas etteantud kriteeriumitele*).

18.2. Vastuses vaidlustusele selgitas Hankija, et Kriteeriumi Mockup'de visuaal ja kvaliteet alakriteeriumi *Mockup'de visuaalne lahendus on väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud* sisukirjeldusele täielikult vastamiseks, ehk 8 punkti saamiseks pidi Mockup'de visuaalne lahendus olema alakriteeriumi sisu kohaselt *väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud*.

Alakriteeriumis *Mockup'de visuaalne lahendus on väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud* oli võimalik saada ka täiendavalt punkte (8+2=10 punkti), kui proovitöö vastas lisaks 8 punkti andmise alusele ka täiendavatele nõuetele, sh vastas täielikult ärinõuetele ja sisaldas uudseid ettepanekuid/visioone (vt käesoleva otsuse p 8.2).

19. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et AD p-is 5.7.3.1 kehtestatud punktide omistamise korda proovitööle Kriteeriumi Mockup'de visuaal ja kvaliteet alakriteeriumi *Mockup'de visuaalne lahendus on väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud* alusel, tuleb sisustada nii, nagu seda on teinud Hankija. Seda järgmistel põhjustel:

1) alakriteeriumi *Mockup'de visuaalne lahendus on väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud* nimetusest tuleneb, et selle alakriteeriumi alusel tuleb proovitöö puhul hinnata, kas mockup'de visuaalne lahendus on:

- väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud;

- omavahel loogiliselt järjestatud.

Arvestades seda, mida kõnealuse alakriteeriumi alusel hinnatakse, saab 8 punkti andmise alus (*vastab täielikult*) käia ainult eeltoodu kohta;

2) juhul, kui sisustada punktide andmist käsitletava alakriteeriumi alusel nii nagu seda teeb Vaidlustaja - omistatavate punktide arv on seotud proovitöö vastavusega ärinõuetele - oleks tulemuseks see, et Hankija ei saa või ei isegi pruugi hinnata, kas proovitöö *mockup'de visuaalne lahendus on väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud*, kuna selle alakriteeriumi alusel antavate punktide arv sõltuks tegelikult hoopis Kriteeriumi Mockup'de ärinõuded alusel hinnatavast vastavusest ärinõuetele. Nt, kui proovitöö ei vastaks enamikule AD p-is 5.7.2 kehtestatud ärinõuetele, tuleks sellele Vaidlustaja tõlgenduse kohaselt anda ka Kriteeriumi Mockup'de visuaal ja kvaliteet alakriteeriumi *Mockup'de visuaalne lahendus on väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud* alusel vaid 1 punkt (*vastab vähesel määral etteantud kriteeriumitele* – vt käesoleva otsuse p 8.2). Sellisel juhul hinnataks proovitöö vastavust ärinõuetele kaks korda - Kriteeriumi Mockup'de ärinõuded ja Kriteeriumi Mockup'de visuaal ja kvaliteet alakriteeriumi *Mockup'de visuaalne lahendus on väga hästi, selgelt ja loogiliselt*

esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud alusel ning hindamist vastavalt alakriteeriumile Mockup'de visuaalne lahendus on väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud sisuliselt ei toimuks.

20. Protokollis põhjendab Komisjon Kriteeriumi Mockup'de visuaal ja kvaliteet alakriteeriumi *Mockup'de visuaalne lahendus on väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud* alusel Kolmanda isiku pakkumusele 8 punkti andmist järgmiselt: *Mockup'de visuaalne lahendus on väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning mockup'd omavahel loogiliselt järjestatud ja vastab täielikult etteantud kriteeriumitele ning lahendus sisaldab uudseid ettepanekuid/visiooni rattamatkateede kaardil kuvamise edasiarendamiseks ning nende rakendamine võib anda tööle täiendavat väärtust. Samuti on lahendus tuginenud headele praktikatele ja kasutajauuringutele, kuid täidetud ei ole kõik ärinõuded. Kasutajal on lihtne, loogiline ja huvitav mockup'des navigeerida. Uudsetest lahendustest on toodud funktsionaalsus kasutajatel hinnata, anda tagasisidet ja kommenteerida rattamatkateed ning tee lähedalasuvaid huvipunkte ning rattamatkatee detailinfos on kasutajal võimalik vaadata detailselt lõigu kaupa teekonna pinna infot (pinnatüübid ja protsendid).*

Kuna esitatud Mockupid ei vasta täielikult ärinõuetele ei omistata pakkumusele mitte 10 vaid 8 punkti.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et eeltoodud põhjendusest nähtuvalt on Hankija hinnanud Kolmanda isiku pakkumust käsitletava alakriteeriumi kohaselt põhimõtteliselt õigesti ning kooskõlas AD p-is 5.7.3.1 kehtestatud metoodikaga.

Komisjon on tuvastanud Kolmanda isiku proovitöö vastavuse alakriteeriumile *Mockup'de visuaalne lahendus on väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud ja vastab täielikult etteantud kriteeriumitele* ning leidnud täiendavalt, et esineb osa asjaoludest, mille puhul proovitööd saaks selle alakriteeriumi alusel hinnata 10 punktiga (lahendus tugineb headele praktikatele ja kasutajauuringutele), kuid samas ei vasta proovitöö täielikult ärinõuetele, mistõttu Kolmanda isiku pakkumusele ei omistatud 10 vaid 8 punkti.

21. Käesoleva otsuse p-des 17-20 esitatud põhjustel on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Kriteeriumi Mockup'de visuaal ja kvaliteet alakriteeriumi *Mockup'de visuaalne lahendus on väga hästi, selgelt ja loogiliselt esitatud ning omavahel loogiliselt järjestatud* alusel Kolmanda isiku proovitöö hindamine 8 punktiga on kooskõlas RHAD-iga, eeskätt AD p-iga 5.7.3.1. Komisjon lähtus RHAD-is kehtestatud hindamiskriteeriumist, selle alakriteeriumidest ning hindamise korrast ja arvestas hindamisel asjakohaseid fakte.

22. Eeltoodud põhjustel on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija on hinnanud Kolmanda isiku pakkumust kooskõlas RHAD-iga, mistõttu Hankija otsus Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamiseks vastab RHS § 117 lg-le 1 ning alused selle kehtetuks tunnistamiseks puuduvad.

Vaidlustusmenetluse kulud

23. Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuuluvad vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg-d 3 ja 8.

23.1. Hankija ja Kolmas isik ei ole esitanud taotlust lepingulise esindaja kulude väljamõistmiseks.

23.2. Vaidlustaja kulud vaidlustusmenetluses jäävad Vaidlustaja kanda.

Taivo Kivistik
(allkirjastatud digitaalselt)